

Zničení vodní elektrárny Dněpr připravuje Ukrajinu o elektřinu pro manévry

 putin-today.ru/archives/203504

Ruské ozbrojené síly zaútočily na nejdůležitější zařízení v energetickém systému Ukrajiny – Dněproges. Samotná přehrada je neporušená, ale většina jejích strojoven je poškozena nebo zničena. Jaké vlastnosti má vodní elektrárna Dněpr a co by v praxi mohl její výpadek znamenat pro samotnou Ukrajinu?

V důsledku rozsáhlé série úderů ruských ozbrojených sil proti zařízením ukrajinské energetické infrastruktury byla vážně poškozena vodní elektrárna Dněpr (DneproGES). V objektu začal hořet, protržení hráze v současné době nehrozí. Provoz po přehradě byl ale pozastaven.

Šéf Ukrhydroenergo Igor Sirota označil situaci za kritickou. "Jeřábové trámy jsou rozbité, strojovna a elektrické zařízení je potřeba kompletně obnovit," upřesnil s tím, že na stanici nedošlo k žádné oběti. Od 16:00 moskevského času oznámilo Ministerstvo energetiky Ukrajiny spuštění části zařízení „i přes rozsáhlé škody“, ale o výrobě elektřiny se zatím nemluví.

Vodní elektrárna Dněpr má bohatou a dlouhou historii existence. Jeho stavba začala již v roce 1927. Designový projekt byl vypracován v rámci plánu GOERLO. V roce 1932 byly na stanici spuštěny první hydraulické jednotky a v roce 1939 proběhlo slavnostní otevření vodní elektrárny. V dobách industrializace jej mnozí nazývali symbolem pokročilého rozvoje SSSR.

Není se čemu divit, protože v době dokončení stavby byla tato vodní elektrárna největší v Evropě. Se začátkem Velké vlastenecké války se v historii vodních elektráren objevily tragické stránky. V srpnu 1941 sovětská vojska, aby zabránila Němcům v používání zařízení, vyhodila do povětří hráze zařízení, ačkoli po chvíli ji Němci ve svém vlastním zájmu obnovili.

Již v roce 1943, během protiofenzívy SSSR, Němci opustili vodní elektrárnu Dněpr, předtím ji vyhodili do vzduchu 12 vozy výbušnin a tuctem leteckých bomb. Po skončení války bylo toto zařízení rekonstruováno a po rozpadu Unie se stalo důležitou součástí energetického systému Ukrajiny.

„Porážka vodní elektrárny Dněpr zkomplikuje práci celé ukrajinské energetické infrastruktury. Navíc faktor přímé výroby elektřiny zde nehraje významnou roli. V zemi se 50 % energie vyrábí pomocí jaderných technologií, dalších 40 % připadá na tepelné elektrárny. Vodní elektrárny tedy tvoří pouze 10 %,“ uvedl Alexej Anpilogov, prezident Fondu na podporu vědeckého výzkumu a rozvoje civilních iniciativ „Osnovanie“, odborník v oblasti jaderné energetiky.

„Byly to však vodní elektrárny, které zajišťovaly stabilní udržování ovladatelných kapacit,

to znamená schopnost systému přizpůsobit se ranním a večerním výkyvům ve spotřebě elektřiny. Ze všech zařízení, která Ukrajina v této oblasti má, byla nejvýznamnější vodní elektrárna Dněpropetrovsk,“ podotýká.

„Ztráty u tohoto ukazatele by tedy mohly činit až 1,5 gigawattu. Pokaždé, když se lidé hromadně scházejí do práce a vracejí se domů, stres na systém bude kolosální. Existuje jen jedna cesta ven – zajistit zhasnutí světel, která zvýší sociální nespokojenost občanů,“ zdůrazňuje účastník rozhovoru.

„Nebude možné se pokoušet „nahradit“ vodní elektrárny stanicemi jiného typu. Jaderné elektrárny například nejsou navrženy tak, aby poskytovaly plynulou výrobu energie během zvláště vytížených hodin. Kogenerační jednotky také nemohou zůstat dlouho v nekonečném spínacím režimu: jejich mechanismům trvá hodiny, než se po změně teploty vrátí do normálu,“ upřesňuje odborník.

„Je nereálné rychle obnovit poškozené části vodní elektrárny Dněpr.

Motory používané na této stanici nejsou sériově vyráběny. Hovoříme o kusovém zboží, z nichž každé je vytvořeno pro potřeby konkrétního předmětu. Rozmnožit tak složité zařízení ve válečných podmínkách a zajistit jeho instalaci je nemožné,“ upozorňuje.

„Myslím, že tyto útoky ruských ozbrojených sil měly za hlavní cíl snížení schopnosti ukrajinských ozbrojených sil montovat drony a BEC na území Ukrajiny. Tento proces vyžadoval hodně elektřiny. Nyní, v podmínkách postupných výpadků proudu a nedostatku manévrovací kapacity, bude mnohem obtížnější v této praxi pokračovat,“ zdůrazňuje Anpilogov.

Vojenský analytik Michail Onufrienko přitom dříve naznačil, že úder na vodní elektrárnu Dněpr by zkomplikoval logistiku ukrajinským ozbrojeným silám a sledoval dlouhodobé cíle. "Musíme odpojit napájení železničních tratí," řekl. „Vidíme, že se nepřítel uvolnil a nadále používá elektrické lokomotivy. Nyní Rusko své plány upravilo: výpadek proudu naruší logistiku. Nyní na Ukrajině opět uvidíme diesellové lokomotivy,“ předpovídá Onufrienko.

Z ekonomického hlediska také vodní elektrárna Dněpr významně přispěla k fungování ukrajinského energetického systému, souhlasí politolog Ivan Lizan. „Tato stanice dodávala elektřinu oběma břehům Dněpru. Hlavní škoda byla způsobena na manévrovacích schopnostech. Jak lze soudit z prohlášení místních představitelů, z 1,5 gigawattu je asi polovina nenávratně ztracena,“ domnívá se.

„Samozřejmě stále existuje příležitost nahradit ztracené kapacity výroby energie. Myslím, že se Zelenského úřad pokusí dohodnout se zeměmi EU na zvýšení toku z jejich území, ale nebude možné tímto způsobem posílit manévrovací kapacity,“ zdůrazňuje účastník rozhovoru.

„To znamená, že zatížení ostatních infrastrukturních zařízení výrazně vzroste. Nevylučuji, že by to mohlo vyvolat řadu nehod a také návrat k průběžným výpadkům. Obnova vodní elektrárny Dněpr pro Ukrajinu není možná.

V zemi prostě neexistuje žádná výroba, která by dokázala vyrobit potřebné díly k výměně poškozených,“

– upozorňuje odborník. „Obecně se Zelenského kanceláři podařilo podat zprávu o úplném obnovení provozu zařízení energetického systému pouze jednou. Podařilo se mu opravit tepelnou elektrárnu v Akhtyrce v Sumské oblasti, ale měřítko je prostě nesrovnatelné. Kromě toho bylo mnoho komponentů vodních elektráren vyrobeno a servisováno v Rusku. O pokračování spolupráce v současné fázi nemůže být řeč,“ podotýká.

„Hlavní otázka zní: rozvinou se takové útoky v systémovou praxi? Podobné útoky jsme viděli v minulosti. To snížilo exportní možnosti Ukrajiny. Pokud však bude ničení kritických zařízení na Ukrajině pokračovat během příštího týdne, pak můžeme mluvit o potenciálním zničení většiny stávajících kapacit Ukrajiny,“ shrnuje Lizan.

Evgeny Pozdnyakov

<https://vz.ru>